

[Handelsministeren.]

det kan vi jo komme tilbage til, når jeg om meget kort tid står over for det høje ting med ét sådant lovforslag.

Fru Dagmar Andreassen var inde på, at det jo ganske rigtigt er en langt rigtigere vej at begrænse de handlendes udgifter til præmier ved at begrænse antallet af tyverier gennem bedre sikkerhedsforanstaltninger. Der er næppe nogen tvivl om, også efter møder, jeg har deltaget i, at det generelt er for let at begå indbrud. Det er meget ofte ikke de store professionelle tyve med deres videnskabelige værktøj, men omflakkende bander, der stort set kun har et som til rådighed, der bryder ind gennem bagdøren, hvor dette kan lade sig gøre.

Jeg hilser med glæde, at der er indledt et samarbejde mellem de butikshandlende, politiet, vagtselskaberne, redningskorpserne og Assurandør-Societetet med henblik på at søge gennemført en oplysningskampagne om foranstaltninger, hvis gennemførelse kan resultere i generelt lavere præmier og i særdeleshed betydelig lavere præmier for dem, der virkelig gør noget selv. Jeg er bange for, at det ville være at modvirke den gode bestræbelse, som er i gang dér, og som altså tilsigter med lav præmie at belønne den, der selv virkelig gør en anstrengelse for at sikre sig og sine varer, hvis man uden videre kategorisk tillod indregning i priserne af en hvilken som helst forsikringspræmie.

Jeg gør yderligere opmærksom på, at cigarer og cigaretter, som jo er hovedemnet, i denne henseende for så vidt er uafhængige af det gældende prisstop: de handlende må ikke tage højere priser end banderolepriserne for disse varer. Det vil altså sige, at det er køberne af andre varegrupper, der skal betale for de høje forsikringspræmier, som hovedsagelig udgår fra tyverier af tobaksvarer. Jeg finder heller ikke dette heldigt. Jeg finder, det er en langt frodigere udvej, og det håber jeg også fru Dagmar Andreassen vil give mig ret i, fremfor at forsøge at vælte udgifter over på andre da at søge, om man ikke kunne reducere disse udgifter ved selv at opføre sig fornuftigere, end man gør mange steder.

Dagmar Andreassen: Jeg fik nu indtryk af, at handelsministeren mente, at tyverierne

generelt kunne bremses, hvis bare man satte nogle bedre låse i.

Jeg har prøvet, men det er selvfølgelig kun på den egn, hvor jeg bor, at finde ud af, hvor der var flest indbrud. Det viste sig, at nye butikker, der indrettes i indkøbscentre, hvor der ikke bor nogen i nærheden, har været særlig ramt. Her siger forsikringsselskabet ret hurtigt: ja men I kan overhovedet ikke få forsikret, hvis I ikke sætter alarmsystem på. I en af de forretninger, som jeg tror har haft 14 indbrud, har der været 3 indbrud, efter at alarmsystemet kom på, hvoraf de to ikke blev fuldført, fordi alarmsystemet satte i gang, men ved det tredje gik man igennem forruden ved hjælp af en flise, og dér var der altså ikke noget, der kunne standse det. Så selv om det er helt i orden, at man forlanger, der skal alarmsystem på, vil der være et vist antal tyverier alligevel.

Jeg er fuldstændig klar over, at selve avancen på tobaks- og spiritusvarer ikke er fastsat i forhold til det nuværende prisstop, men den er jo fastsat af monopoltilsynet, som sorterer under handelsministeren, og man har altså hindret købmændene i at få dækning gennem andre varer, hvilket selvfølgelig heller ikke ville være særlig rimeligt, men man har altså også hindret dem i at dække sig ind gennem de varer, det drejer sig om, og ét af stederne synes jeg nu det måtte være rimeligt at man kunne få udgiften hjem.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ophævelse af told af kaffe og om ophævelse eller nedsættelse af forbrugsafgifter af visse varer [af Aksel Larsen m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 127) findes i tillæg A. sp. 2671, fremsættelsen i tidenden sp. 3732).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Finansministeren (Poul Møller): Det foreliggende lovforslag går ud på at ophæve en række afgifter, bl. a. kaffetolden, afgifterne af radio- og fjernsynsmodtagere, kon-

[Finansministeren.]

sum-is, glødelamper, tændstikker og gram-mofonplader, og endvidere at nedsætte afgifterne af tobaksvarer, af øl og af parfume- og toiletmidler.

Forslagsstillerne skønner, at tabet for statskassen vil blive 1.066 mill. kr. på årsbasis. Ved fremsættelsen oplyste ordføreren for forslagsstillerne, at man ved udvælgelsen af de vareområder, som lovforslaget omfatter, havde draget nytte af det materiale, som var fremkommet fra det såkaldte punkt-skatte- eller kulegravningsudvalg, og at man særlig havde lagt vægt på at foreslå afgifter lempet, som havde en tendens til at vende den tunge ende nedad.

Jeg er naturligvis glad for, at hr. Aksel Larsen har haft udbytte af det arbejde, der er udført i punkt-skatteudvalget, som hr. Aksel Larsen måske mere end nogen anden har arbejdet for at få nedsat. Udvalget har i sin beretning påvist, at det samlede forbrugs-afgiftssystem — jeg tænker herved både på punkt-afgifter og moms — som helhed er en smule progressivt for husstandsindkomster op til 50.000 kr., men derefter degressivt. Nu er det således, at det materiale, udvalget har haft at bygge på, stammer fra en forbrugsundersøgelse i 1966, og der er som bekendt siden da sket en væsentlig ændring såvel i pris- som i indkomstforholdene og i afgifterne. Men selv om man næppe skal tage tallene i udvalgets beretning alt for håndfast, giver de dog et vist billede af forbrugsafgifternes virkninger.

Udvalget gik et skridt videre, idet man prøvede at undersøge, om der var en mulighed for at foretage ændringer i forbrugsafgifterne, således at det samlede afgiftssystem bliver mindre degressivt for de højere indkomster eller måske endda progressivt. Det er i resultaterne af denne undersøgelse, forslagsstillerne har fundet støtte for det foreliggende lovforslag.

Hertil vil jeg nu først sige, at jeg ikke opfatter udvalgets redegørelse således, at den indeholder et forslag om, at en række nærmere bestemte afgifter skulle bortfalde eller nedsættes. Der er alene anført nogle regneeksempler, der viser, hvorledes afgifts-belastningen for forskellige indkomstgrupper ville blive påvirket, hvis man skulle opkræve det samme samlede afgiftsprovener, men flytte en del af skatten væk, navnlig fra

de afgiftsområder, hvor der er en udtalt tendens til, at forbruget af de beskattede varer udgør en mindre del af store end af små indkomster.

Men dernæst vil jeg gerne understrege, at resultaterne af udvalgets undersøgelser tyder på, at det er ret begrænset, hvad der kan nås i retning af en ændring af byrdefordelingen inden for forbrugsafgiftssystemet som sådant. Udvalget har da også flere steder i sin beretning selv fremhævet, at en eventuelt tilsigtet skærpet progression i den samlede beskatning herhjemme må tilvejebringes på anden måde, bl. a. ved en passende indretning af indkomstbeskatningen. Naturligvis bør man også ved tilrettelæggelsen af forbrugsbeskatningen tage hensyn til de enkelte afgifters sociale virkninger, men der er, som udvalget også gør opmærksom på, andre forhold end den rene incidensvirkning, der her bør tages i betragtning.

Jeg vil gerne fremhæve, at udvalget ikke har haft nogen tillid til, at forbrugsbeskatningen kunne gøres progressiv; dette så meget mere som vi i den sidste tid har set tanken fremsat om helt at erstatte indkomstskatten med en progressiv forbrugsbeskatning. De afgifter, som ifølge lovforslaget skal ophæves eller nedsættes, er overvejende degressive, det vil jeg gerne erkende, og jeg skal ikke bestride, at enkelte af de bestående afgifter er meget høje, og at dette kan medvirke til, at visse varer både lovligt og ulovligt kommer ind i landet uden om de sædvanlige handelskanaler.

Hr. Aksel Larsen finder, det er en uting, at forslag om afgiftslettelser eller udgiftsforøgelser øjeblikkelig fremkalder forslag til den nødvendige dækning, og mener i øvrigt, at statens kasseoverskud godt kan tåle at blive forringet med ca. 1 milliard kr. Jeg må imidlertid bedrøve hr. Aksel Larsen med, at jeg som finansminister er nødt til at tage hensyn til den økonomiske situation og den finanspolitiske målsætning, som regeringen har sat sig.

Hvor megen sympati jeg end kunne have for i hvert fald en del af de foreslåede afgiftslettelser, så kan jeg ikke gå ind for omfangsrige nedsættelser, medmindre der på andre områder tilvejebringes kompensation for det tab, statskassen derved lider.

Hr. Aksel Larsen sagde i sin fremsættelse, at afgifts-nedsættelserne vil få så gavnlige

[Finansministeren.]

psykologiske virkninger i befolkningen, at den hidtidige tendens til forøgelse af forbrug på bekostning af opsparingen vil blive brudt, og at der i stedet vil komme en udvikling i retning af større arbejdsindsats og opsparingsvilje. Derfor har man ikke ved beregningen af afgiftstabet regnet med, at nedsættelserne ville medføre et forøget forbrug af afgiftspligtige varer med en deraf følgende formindskelse af afgiftstabet.

Jeg tør imidlertid ikke sætte min lid til, at de foreslåede afgiftslettelser alene vil medføre en forøget opsparing; jeg kan endda sige, at jeg vil anse det for højst usandsynligt, at noget sådant ville ske. Det er vel trods alt mere sandsynligt, at en klækkelig afgiftsnedsættelse vil føre til, at de penge, der spares ved køb af afgiftspligtige varer, måske i væsentligt omfang vil blive anvendt til en ekstra forbrugsudvidelse, f. eks. til udenlandsrejser, og det er jo ikke netop i øjeblikket formålet med regeringens finanspolitik.

Naturligvis så også regeringen gerne skatetrykket lettet; specielt på afgiftsområdet er der enkelte afgifter, vi på et tidspunkt, hvor de økonomiske forhold taler derfor, gerne vil lempe, men vi tror ikke, det vil være forsvarligt på nuværende tidspunkt at gennemføre den lempelse af finanspolitikken, som lovforslaget ville medføre.

Den sidste tids debat i pressen og andre steder har uægtelig røbet en større interesse for, hvis det er muligt, at nedsætte de direkte skatter og til gengæld belaste forbrugsafgifterne yderligere. Hvis forslagsstillerne derimod skulle have interesse for en rokade inden for forbrugs- og omsætningsafgiftsområdet, har jeg intet imod at deltage i en drøftelse herom i et udvalg.

Egon Jensen: Det er rigtigt, som finansministeren anførte, at kulegravningsudvalget kun skulle belyse problemerne og ikke fremkomme med forslag til ændring af afgifterne. Man må vistnok også sige, at kulegravningsudvalget var for uens sammensat politisk til at nå til enighed på dette område. Det er da også rigtigt, at konklusionen er den, at man ikke rigtig har tillid til, at afgifterne kan gøres progressive. I øvrigt er jeg ikke enig i finansministerens konklusioner med hensyn til vores økonomiske politik

og den finanspolitiske stramning, men det er en anden ting.

Jeg deler ikke den opfattelse, at man skal over til udelukkende at have indirekte skatter og sløjfe den direkte indkomstskat. Her er jeg helt enig med ordføreren for forslagsstillerne, hr. Aksel Larsen, som siger, at man ikke kan undvære den direkte beskatning, hvis man skal opretholde det, man kalder skat efter evne.

Med hensyn til det fremsatte lovforslag skal jeg indrømme, at det kunne lyde besnærende, om vi med ét slag kunne nedsætte afgifterne med 1.066 mill. kr. Men når dette er sagt, skal jeg også tilføje, at hvis situationen virkelig var sådan, at der var mulighed for så betydelige skattelettelser, ville vi i socialdemokratiet ikke finde det rigtigt, at det netop var afgiftsområdet, som skulle have denne lettelse. Der gælder jo det for afgifterne, at dem må alle betale, der er ingen fradragsmuligheder.

Som situationen er, hvor regeringen nedskærer på det sociale og på det undervisningsmæssige område, ville vi hellere anvende midlerne på disse områder samt til en lettelse for de lavere indkomster af den direkte beskatning. Her er der virkelig, som forslagsstillerne er inde på, tale om noget, som vender den tunge ende nedad.

Vi kan give forslagsstillerne ret i, at vort afgiftssystem er opbygget punktvis og spredt, og at det ville være rigtigst, om vi kunne nøjes med en neutral afgift, nemlig momsens suppleret med enkelte afgifter på særlige områder. Jeg skal tillige medgive, at flere af afgifterne virker degressivt, som det siges med et fint fremmedord, som altså betyder, at de vender den tunge ende nedad. Men dette modvirkes ikke af, at man f. eks. nedsætter cigaretterne med 5 øre pr. stk.; der vil stadig væk være tale om en degressiv afgift på cigaretternes område, medmindre man helt sletter afgiften på cigaretter, og det har vel ingen overhovedet haft i tankerne.

Forslagsstillerne giver udtryk for en optimisme, som jeg ikke tror der er basis for, idet man i fremsættelsestalen anfører, at skatteprocenterne er regeringens hellige ko, og at man lettere skulle kunne få regeringen til at gå med til afgiftsnedsættelser. Det tror jeg er en optimisme, som ikke kan bære.

Jeg kan heller ikke lade være med at

[Egon Jensen.]

tænke på, at det ikke er ret lang tid siden, vi her i folketinget behandlede et forslag om foranstaltninger til nedsættelse af det sundhedsfarlige cigaretforbrug, og det var min opfattelse, at der var ret stor enighed om det ønskelige heri, mens der til gengæld var uenighed om midlerne. Nogle var inde på tanken om at hæve afgiften på cigaretter, hvad jeg f. eks. er modstander af, mens andre var inde på forbud mod annoncering osv. I det foreliggende forslag indgår en nedsættelse af cigaretafgiften med 5 øre pr. stk., og det kan der siges meget om, men om et forsøg på neddæmpning af forbruget kan man vist ikke ligefrem tale, og det har formentlig heller ikke været hensigten.

Det kan efterhånden blive svært for befolkningen at finde ud af, hvor man egentlig vil hen på dette område, når vi det ene øjeblik ønsker et mindre cigaretforbrug og det næste kommer med en chance for at øge cigaretforbruget.

Jeg fik noget af et chok, da jeg læste fremsættelsestalen — det er jo den, man sådan går ud fra — og deri stod, at tobaksafgiften skulle nedsættes med 20 øre pr. kg. Jeg tænkte: det må jo være en lapsus, og det viste sig altså også, at det var en trykfejl, for ellers betød det jo kun 1 øre på hver pakke tobak, men det er altså 20 kr. pr. kg, har jeg forstået ved at læse lovforslaget igennem.

Forslaget drejer sig altså om en lang række afgifter såsom kaffetold, der godt nok ikke er en direkte afgift, men en told, hvis provenu i øvrigt går til u-landshjælp. Herom siger man fra forslagsstillerne, at man vil være villig til på anden måde at bevilge de penge, som falder væk her.

Afgiften på øl er man inde på skal falde med 7, 9 og 11 øre alt efter afgiftsklasser og cerutter og cigarer med 6-7 øre, ligesom man foreslår nedsættelse af afgiften på radioer, grammofoner, grammofonplader osv. osv., hvad jeg slet ikke skal komme ind på her, det er heller ikke meningen ved første behandling.

Jeg er ikke sikker på, at udgiften til f. eks. glødelamper og sikringer hviler særlig tungt på de private hjem, der vel bruger mellem 5 og 10 glødelamper og et par sikringer pr. år. Jeg indrømmer, at når det drejer sig om erhvervslivet, er det andre beløb, men om det har nogen særlig indflydelse på omkostningerne, tvivler jeg på.

Det er klart, at der er afgiftsned sættelser, vi har mere sympati for end andre, men vi har ikke rigtig noget at have denne sympati i. Som jeg tidligere har sagt, ville vi hellere, hvis vi kunne få overtalt regeringen til en skattelettelse af tilsvarende størrelse, anvende midlerne på sociale områder og til nedsættelse af den direkte beskatning, som jeg sagde før, af de lavere indkomster.

Det anføres også i fremsættelsestalen, der efter min opfattelse mod sædvane er meget lang og argumenterende, men det skyldes jo områdets særlige karakter, at en nedsættelse af afgifterne specielt på cigaretter vil gøre det mindre lukrativt at indsmugle cigaretter, og det er jo rigtigt. Men hvis man virkelig skal dette onde til livs, er det helt andre afgiftssatser, vi skal ned på. Vi må erkende, at f. eks. vores parfumeafgifter er umanerlig høje, men dette forbrug betragtes jo af nogle som et nødvendigt forbrug og af andre som et luksusforbrug, og dér kan man ikke rigtig finde samstemighed.

De mange betragtninger i fremsættelsestalen over regeringens uheldige resultater i forbindelse med forsøg på at få befolkningen til at nedsætte forbruget og spare mere op kan vi tilslutte os, det er sagt ved talrige andre lejligheder.

Forslagsstillerne ønsker ikke at stille forslag om dækning af provenutabet, det vil, anfører man, kvæle debatten, og det kan man vist ikke være i tvivl om, men der er altså tale om en finanspolitisk lempelse på godt 1.000 mill. kr.

Vi er parat til at se på lovforslaget i et udvalg, og det skulle være mærkeligt, om ikke vi kunne blive enige om nogle afgifter, som bør bortfalde om ikke af anden grund så af administrative besværlighedsgrunde.

[Egon Jensen.]

Med disse bemærkninger skal jeg tilsige mit partis saglige medvirken i et udvalgsarbejde.

Erik Hansen (Vejle amt): Lovforslaget her drejer sig om nedsættelse eller bortfald af forbrugsafgifter for visse varer, f. eks. ophævelse af told på kaffe. Det er for så vidt ikke overraskende, at et sådant lovforslag fremsættes fra SFs side. Hr. Aksel Larsen og hans parti har ved mange tidligere lejligheder villet nedsætte forskellige afgifter, og der havde næppe været nogen eller i hvert fald ikke ret mange tilbage, hvis folketingsrådet havde fulgt alle disse forslag.

Det konservative folkeparti er tilhænger af en vis form for skat på forbruget. Hvis man følger SFs forslag, vil resultatet blive en betydelig forøgelse af de direkte skatter, og det ønsker vi ikke at medvirke til.

Jeg skal ikke komme ind på alle de områder, lovforslaget beskæftiger sig med, men kun gøre enkelte bemærkninger.

Det er, som også fremhævet af hr. Egon Jensen, en meget fyldig skriftlig fremsættelse, der følger lovforslaget, og tiden tillader mig ikke at kommentere den på ret mange områder.

Efter lovforslaget drejer det sig om afgiftslettelser på i alt 1.066 mill. kr. pr. år. Selv om vi er vænnet til at regne med store tal, er dette et anseligt beløb, som man uden kompensation af nogen art for statskassen foreslår anvendt til lettelse af forbrugsafgifterne. Dette beløb skal tages af kasseoverskuddet, der, som hr. Aksel Larsen udtrykker det i forelæggelsestalen, ligger som død kapital i Nationalbanken. Ja, heldigvis ligger kasseoverskuddet i Nationalbanken. Det var ikke heldigt, hvis det kom ud i forbruget. Jeg vil da håbe, at finansministeren kan tåle at have penge til rådighed uden at anvende dem til øget forbrug, hvorved efterspørgslen ville blive presset i vejret til skade for vor økonomi.

Det eneste sted, man giver anvisning på dækning, er vedrørende kaffetolden, der som bekendt går til en særlig form for u-landshjælp. SF vil medvirke til, at bevillingerne hertil øges med det samme beløb, som tolden giver, ca. 100 mill. kr. Disse 100 mill. kr. skal man vel lægge til de i forvejen 1.066 mill. kr., så statens samlede provenutab bli-

ver i virkeligheden på 1.166 mill. kr. på årsbasis.

Det er interessant at erfare, at SF i den nuværende situation kan tænke sig at anvende godt 1 milliard kr. til nedsættelse af priserne på bl. a. parfume, øl, mineralvand, tobaksvarer, konsum-is m. v. Jeg ville foretrække at anvende dem på andre områder, hvis der kunne blive tale om en lempelse.

Det skal dog siges, at der er andre ting i lovforslaget end de her nævnte, der er mere tiltalende. Det drejer sig bl. a. om afgiften på elektriske lamper, sikringer, tændstikker, cigar- og cigarettændere m. v., men jeg mener ikke, at tidspunktet er inde til at ændre disse afgifter. Der føres for tiden forhandlinger om vor indtræden i fællesmarkedet. Hvis disse forhandlinger fører til Danmarks optagelse, skal vi nødvendigvis have alle vore afgifter taget op til revision. Jeg mener derfor ikke, at vi for tiden skal begynde at ændre ved de bestående afgifter.

Sagligt vurderet motiverer vor økonomiske situation ikke en lempelse i finanspolitikken. Det konservative folkeparti kan derfor ikke medvirke til dette lovforslags gennemførelse, der sandsynligvis vil betyde en forbrugsudvidelse på godt 1 milliard kr.

Jens Frandsen: Hr. Aksel Larsen indleder sin fremsættelsestale med at sige, at forbrugsafgifterne på det nærmeste er en jungle. Jeg vil da gerne give ham ret i, at det ikke er noget særlig overskueligt område, og det er heller ikke nogen hemmelighed, at jeg ved tidligere lejligheder, når vi har drøftet lignende forslag fra hr. Aksel Larsen, på venstres vegne har givet udtryk for, at der også er forbrugsafgifter eller punktafgifter, som vi godt kunne tænke os at få afskaffet ved lejlighed. Det er provenumæssige begrundelser, der har gjort, at det ikke er sket.

Før den almindelige omsætningsafgifts indførelse har afgifterne, bortset fra dem, vi betegner som giftskatter, samt motorskatter og afgifter på varer, der måtte anses for at være mere luksusbetonede, været lagt på områder, hvor de administrative besværligheder har været mindst, og det gælder vel nok i særlig grad for dem, der endnu er tilbage. I det afgiftsudvalg, hr. Aksel Larsen henviser til, finder jeg, at der er gjort et meget godt arbejde, som har givet os, der

[Jens Frandsen.]

har deltaget deri, en større viden om systemet. Vi har fået en bedre samlet oversigt, finder jeg, og selv om vi ikke er helt ved vejs ende, har vi da allerede fået gennemført ændringer, der i særlig grad har taget sigte på administrative lettelser for erhvervslivet og toldvæsenet. Vi har således fået afviklet papirafgiften og restaurationsafgifterne, og hvis der ikke var provenumæssige grunde, var jeg da gerne gået med til at afvikle nogle endnu. Det gælder også for områder, der er omhandlet i det forslag, vi her behandler, og som hr. Aksel Larsen, som jeg nævnte, tidligere har fremsat forslag om.

Denne gang har hr. Aksel Larsen taget munden mere fuld end tidligere. Han foreslår nu en nedsættelse af tobaksafgifterne med 443 mill. kr. og af ølafgifterne med 102 mill. kr. Sammen, med de andre afgiftsnedsættelser, som også af tidligere ordførere er blevet nævnt, betyder det et provenutab for staten på 1.066 mill. kr. Heri er også indbefattet kaffetolden.

Jeg skal ikke gå særligt ind på forslaget enkeltheder, men jeg må sige, at begrundelsen for nogle områder under punktskatningen ligger, ikke mindst efter indførelsen af den almindelige omsætningsafgift på alle varer, kun i provenuet. For punktskatter på tobaksvarer og øl gælder imidlertid også de almindelige begrundelser for giftskatter. I øvrigt må vi konstatere, at disses andel af den samlede beskatning i de seneste år er faldet.

Om afgifternes tekniske indretning og virkninger på indkomsterne kan man læse i den omtalte beretning fra oktober sidste år. Det er også min opfattelse, at den progression i beskatningen, vi tilsigter, i al væsentligt må tilvejebringes gennem statsindkomstbeskatningen, men det er da rimeligt, at man også ser på, med hvilken incidens forbrugsafgifterne indgår. Jeg har dog ikke nogen som helst tro på, at vi ud fra fornuftige synspunkter i forbrugsafgifterne vil kunne lægge den progression, som vi ønsker. Dertil kommer, at jeg heller ikke er nogen stærk tilhænger af, at det akkurat skulle være giftskatterne, der skulle have nogle store afgiftsnedsættelser. Jeg har som sagt mere sympati for de andre områder.

Det er klart, at venstre må afvise forslaget. Vi kan ikke være med til at svække den

tilrettelagte finanspolitik under de vilkår, som vi har i øjeblikket. Jeg må føje til, at såfremt de økonomiske muligheder var til stede, ville vi ikke foreslå en sænkning af forbrugsskatterne, men en sænkning af de direkte indkomstskatter, som for mig at se virker mere hæmmende i henseende til at påtage sig mere arbejde, i henseende til at foretage mere opsparring osv. Jeg er ganske overbevist om, at det er trækprocenterne, man skulle kigge på snarere end forbrugsafgifterne.

Det er ikke rigtigt, når hr. Aksel Larsen siger, at udskrivningsprocenten skulle være en hellig ko for os. Det, der er en hellig ko for os, hvis man kan tale om noget sådant, er, at vi ikke foretager os ting, der ikke kan være medvirkende til at styrke udviklingen i handelsbalancen. Uanset hvad vi diskuterer, må vi endelig ikke glemme, at det, når det kommer til stykket, er det centrale økonomiske problem, vi har herhjemme, og det må vi fra venstres side sætte så højt, at vi ikke kan være med til forslag som dem, hr. Aksel Larsen her fremkommer med.

I øvrigt må jeg også føje til, at efter indførelsen af moms, som hr. Aksel Larsen, i 1967 var det vel, stemte for, bar forbrugsafgifterne en større part af den samlede beskatning, en større part af de samlede indtægter for staten, end de gør i dag, og jeg tror endda, at det i det kommende finansår vil gå lidt videre i den retning. Man vil kunne forstå, at vi fra venstres side ikke er enige med hr. Aksel Larsen i en politik, hvorefter forbrugsafgifterne skulle nedsættes; vi mener tværtimod, at hvis vi var i en situation, hvor de økonomiske muligheder var til stede, ville vi foreslå en nedsættelse af trækprocenterne. Det behøver jeg ikke at sige mere om, end jeg allerede har gjort.

Jeg kan altså under disse omstændigheder ikke anbefale forslaget, men vil føje til yderligere, at vi finder, at det, som vi må stille efter at få lettet hurtigst, er pengepolitikken. Den rammer produktion og eksport hårdere end finanspolitikken efter min formening. Så hurtigt, som vi er i stand til at få mere orden på disse områder, vil vi gerne være med til at nedsætte beskatningen, men det skal være indkomstbeskatningen.

Jeg synes, at det kan være rimeligt at se på forslaget i et udvalg, fordi der da kan være mindre justeringer, man kan foretage,

[Jens Frandsen.]

men jeg tror ikke, at der for så vidt er ret meget andet at gøre end ved lejlighed, når de økonomiske vilkår er til stede, at afskaffe nogle af disse mindre afgifter. I det spørgsmål er jeg ganske enig med hr. Aksel Larsen.

Dagmar Andreassen: Da mit partis ordfører, hr. Jørgen Andersen, er forhindret i at være til stede i salen, skal jeg på det radikale venstres vegne knytte nogle få bemærkninger til det fremsatte forslag.

Det er et ordentligt kæmpesold, hr. Aksel Larsen lægger op til, 1 milliard kr. godt og vel. Fremsættelsestalen lægger jo op til en større politisk diskussion, men den skal jeg afholde mig fra at gå ret langt ind i, selv om det kunne være nok så spændende. Jeg havde jo fornøjelsen af at sidde i dette kulegravningsudvalg, og det, der for mig egentlig var bemærkelsesværdigt, var, at disse indirekte afgifter, som man har lavet meget tilfældigt fra tid til anden, når man har haft brug for at inddrage noget købekraft, egentlig virkede mindre uretfærdigt, end man på forhånd skulle have ventet. Med hensyn til de to afgifter, som er mest degressive, nemlig tobaksafgiften og ølafgiften, må man endelig ikke glemme, at de ikke ligger på et forbrug, der er jævnt fordelt, men i høj grad på et forbrug, man kan vælge at have eller vælge at lade være med at have. Hvis det var sådan, at det var nødvendighedsartikler, var der større grund til at se på, om man kunne flytte den indirekte beskatning over på noget, der var mere progressivt, men jeg tror, at der er mange mennesker med mindre indtægter, som ville være meget kede af, at øl- og tobaksafgifterne blev afløst af en stigning i momsen.

Nu skal det da være sagt, at forslagsstillerne helt ser bort fra, at det skulle være nødvendigt at inddrage disse penge, hvad jeg altså ikke kan give hr. Aksel Larsen ret i. Men skulle vi komme i den situation, at vi generelt kan lette, tror jeg ligesom de foregående talere, at det var mere arbejdsfremmende, hvis vi lettede på den direkte beskatning og så lod folk selv bestemme, hvad de ville bruge deres penge til.

Jeg kan altså ikke på mit partis vegne anbefale forslaget, men vi skal gerne deltage

i et udvalgsarbejde for at se, om der er nogle frynser, der skal klippes af.

Sigsgaard: I VS kan vi gå ind for forslaget om afskaffelse af kaffetolden. Vi er i det hele taget imod told på u-landenes varer. Afskaffelse af kaffetolden ville jo også fjerne en urimelighed ved industrialiseringsfonden for udviklingslandene. Den får nemlig sine penge fra kaffetolden, kaffedrikkerne betaler altså, og det vil sige, at den overvejende del af fondens midler betales af jævnt stillede mennesker, for kaffetolden er i høj grad degressiv. Man drikker stort set lige meget kaffe, uanset om man tjener 30.000 kr. eller 300.000 kr.

Fondens midler gavner i øvrigt i første række de industrivirksomheder, der støttes. Om u-landene har gavn af dem, er jo et stort og omstridt spørgsmål. Jeg stiller mig skeptisk over for det. Kaffetolden er altså en skat, som kaffedrikkerne betaler til industrien. Vi kan gå ind for, at den afskaffes, og skulle industrialiseringsfonden ryge med i købet, så ville VS ikke begræde det.

En del af de øvrige detailforslag kan vi også støtte. En række af de forbrugsafgifter, vi har, er simpelt hen små og pjattede. Men en samlet afgiftsnedsættelse på over 1 milliard kr. kan vi ikke støtte. Vi ville langt foretrække at få momsen på mad og medicin afskaffet. Den er endnu mere degressiv end cigaret- og ølafgiften. En sådan afskaffelse ville også i særlig grad gavne dels de allerdårligst stillede, dels børnefamilierne. Børn ryger og drikker jo ikke så særlig meget. Milliarden kunne også anvendes til at lette indkomstskatten for de lavere indkomster, sådan som socialdemokratiet ved deres ordfører var inde på det her for et øjeblik siden. Det er også et bedre forslag end det, der er fremsat fra SF's side.

VS har tidligere foreslået, at mindre indkomster helt fritages for skat. Jeg skal ikke her trætte med at forklare detaljerne i det forslag, men det går vi da selvfølgelig stadig væk ind for. Derimod kan vi ikke være enige, når man fra venstres og også fra radikal side siger, at man ville foretrække en almindelig nedsættelse af indkomstskatterne gennem en nedsættelse af trækprocenterne. Vi mener, at den lettelse, der her kunne blive tale om — hvis man i øvrigt ville gennem-

[Sigsgaard.]

føre den, men det vil man jo ikke fra VKRs side — måtte komme de mindre indkomster til gode. Men det bedste ville altså unægtelig være, at mad og medicin fritages for moms. Dertil vil man så indvende, at det er administrativt svært, og at det er kostbart. Det er jeg ikke så sikker på, og det er jo bemærkelsesværdigt, at stort set er det blevet ved påstandene, når vi har diskuteret undtagelser fra momsen. Jeg skal lige i parentes pege på, at der jo allerede er undtagelser fra momsen, den er ikke altomfattende. Men derudover vil jeg nævne, at det i hvert fald også ville give administrative lettelser. En lang række virksomheder, bagere, viktualiehandlere, slagtere osv., kunne helt fritages for registrering, og det måtte da være en betydelig lettelse; det ville formindske kontrolarbejdet, og som vi ved, har kontrolarbejdet voldt visse vanskeligheder. Det er sådan, at der i dag antagelig snydes ret meget også med momsen, og derfor må man interessere sig meget for at gøre kontrolarbejdet mindre omfattende. Landbruget ville også stort set blive fritaget for momsopkrævning. Derved ville det også gå glip af momskreditten, og det gjorde jo heller ikke noget.

Men dertil kommer, at man andre steder, så vidt jeg ved i Frankrig, arbejder med en moms, der ikke er altomfattende. Der er levnedsmidler netop undtaget fra momsen. Det kan altså gøres, hvis man vil. Det har man ikke villet tidligere, men når man nu er inde på diskussionen om at formindske statens indtægter, så er det rimeligt, synes jeg, at man sætter ind her i stedet for på cigaret-afgifter og parfumeafgifter, og hvad ved jeg.

Konklusionen bliver altså for VS' vedkommende, at der vel økonomisk er basis for nedsættelsen, og at visse af detailforslagene er gode, men i det store og hele må vi i stedet for gå ind for at afskaffe momsen på mad og medicin, subsidiært at lette indkomstkatten for de lavere indkomster.

Ordføreren for forslagsstillerne (Aksel Larsen): Jeg er i den situation, at jeg kan udtrykke en tak til såvel finansministeren som adskillige af ordførerne, ikke fordi jeg vil påstå, at de har modtaget forslaget ubetinget velvilligt, men det har på den anden

side ikke været ude for den massive afvisning fra regeringen og regeringspartierne, som man kunne måske ikke forvente, men så i hvert fald befrygte.

Jeg vil gerne bekræfte finansministerens udtalelse om, at der ikke i beretningen fra punktskatteudvalget er stillet noget forslag om en sådan revision af punktbeskatningen. Der er kun givet materiale, på grundlag af hvilket man kan bygge sådanne forslag, hvis man har den politiske vilje dertil. Det har jo ikke været punktskatteudvalgets opgave at komme med forslag. Det må partierne, politikerne og regeringen om. Vi har støttet os på denne beretning og fundet ud af, at vi passende kunne stille netop det forslag, der foreligger her, hvor vi rører ved nogle af de afgifter, der forekommer os mest degressive, som altså, som man siger, vender den tunge nedad, og jeg tror, vi har udvalgt dem nogenlunde rigtigt. Ikke fordi vi dermed mener, at så er alle problemer løst, men fordi en eller anden gang må og skal man begynde på en revision af forbrugsbeskatningen herhjemme, så der bliver et fornuftigt system i den, og da det ikke har været muligt at få det gjort hidtil, så må nogen gøre begyndelsen, og så har vi gjort begyndelsen ved, at vi har valgt lige netop disse afgiftsområder ud, hvor vi har materiale, der sandsynliggør, at det er degressive skatter.

Jeg forstår, at det er ikke alle, der mener, at f. eks. cigaretafgiften er degressiv, men jeg tror nu nok, det er sådan, at hvis man er cigaretryger, så ryger man lige mange cigaretter, enten éns indtægt er 30.000 kr. om året eller den er 300.000 kr. om året, så det er ganske klart, at cigaretafgiften er degressiv. Jeg skal naturligvis skænke hr. Jens Frandsen hans benyttelse af udtrykket giftskatterne. Det var den undskyldning, retsforbundet opfandt i sin tid, da de som principielle modstandere af alle forbrugs-skatter uden undtagelse fandt på at måtte stemme for spiritus- og tobaksafgifter, og så sagde de: ja men det er, fordi det er giftskatter. Jeg tror, man skal holde sig fra den slags. Man skal i det hele taget forsøge, om man kan holde moral ude af skattepolitiske betragtninger, for de to ting har i praksis ikke ret meget med hinanden at gøre.

Men ellers må jeg sige, at det er virkelig mit partis mening, at finanspolitikken eller rettere sagt skattepolitikken herhjemme er

[Aksel Larsen.]

gået over gevind, at befolkningen ikke vil finde sig i den, og at den får modsatte virkninger af de ønskede. Jeg tror, lysten til at bruge sine penge så hurtigt, man tjener dem, eller før man har tjent dem, ville være mindre, hvis skattetrykket ikke var så stort, som det er nu. Jeg tror, at muligheden for en vis privat opsparing ville have været større, hvis man ikke havde haft et skattetryk som det, man har nu. Hvis jeg ikke husker meget fejl, har vi, jeg tror fra økonomiministeren, fået noget materiale, der indicerer, at efter regeringens beregninger vil befolkningens samlede indkomster i 1971 være 9 milliarder kr. større, end de var i 1970, men at skatterne, de direkte og de indirekte, vil være 10,5 milliard kr. større. Skatterne er altså ikke alene procentvis steget adskilligt mere end indkomsterne, de er i absolutte penge steget adskilligt mere. Man må forstå, at dette her ikke kan gå. Jeg synes, man må erkende, at den finanspolitik, man har anvendt hidtil, ikke har ført til de virkninger, man med utiltalende stædighed har påstået den ville få, og så skal man overveje, om man måske ikke bør gå en anden vej.

Lad mig gentage, hvad jeg har sagt i min fremsættelsestale. Jeg erkender, at den var omfangsrig, men det var simpelt hen nødvendigt, for det er et så vanskeligt område og egentlig så mange love, man vil gribe ind i, at den måtte være omfangsrig. Jeg har sagt som min mening, at det ikke kan være nødvendigt her at komme og påpege dækning. Naturligvis kan man forhandle om mangt og meget, men på den anden side: jeg godkender ikke teorien om, at vi skal have et så stort kasseoverskud som det, regeringen absolut vil operere med. Jeg ville ikke have noget imod, at man opkrævede flere penge i skat, end der er brug for til løbende driftsudgifter osv., hvis de blev anvendt til at sætte produktion i gang, som igen kunne gøre landet rigere. Men denne tyrkeretro på, at vi kan komme ud af vanskelighederne ved at spare os fattige, deler jeg i hvert fald ikke. I øvrigt kan der naturligvis forhandles om det, for hvis regeringen virkelig havde viljen til at spare, skulle vi gerne være villige til at anvise den et par områder, hvor der kunne spares endda særdeles betydelige beløb. Men regeringen har med fanatisme

hidtil afvist det, dér skal der ikke spares noget særligt. Men så kan man efter vor mening ikke komme her og forlange dækningsforslag af os.

Ja, så er der nogle bemærkninger fra ordførerne, jeg kan ikke komme ind på dem alle. Vi har været inde på dette med cigaretterne. Så har jeg fået at vide, at indkomstskatterne ikke udgør en så stor del af den samlede skattebyrde som for nogle år siden. Jeg vil da på den anden side gøre opmærksom på, at vi har fået momsens. Momsens forudsætning måtte være en revision af punktskatterne og en nedbringelse af en del af dem, men det er ikke sket. Man har blot bestandig forhøjet momsens, og det tæller dog også med i den forbindelse.

Det menes, at det ikke er alle disse lettelsesforslag, der kan være lige rimelige. Nogle vender sig mod forslaget om nedsættelse af cigaretprisen. Jeg indrømmer, at det bl. a. er med, fordi jeg tror, det ville være nyttigt, hvis befolkningen én eneste gang i Danmarkshistorien oplevede, at cigaretter kunne blive billigere; men det er en rent privat bemærkning. Der er andre afgifter, man er mere villig til at tale om. På den anden side, siger man; tag nu dette med elektriske lamper: den udgift hviler ikke særlig tungt på private hjem, den belaster sikkert ikke erhvervslivets omkostninger. Jeg har ikke de nøjagtige tal — dem kan vi sikkert få fremskaffet fra ministeren — men så vidt jeg kan bedømme det, er det sådan, at en tredjedel af lampeafgiften betales af private forbrugere, en tredjedel af erhvervslivet og en tredjedel af det offentlige. Størsteparten af denne tredjedel betales af kommunerne, så det er altså staten, der på den måde gennem en afgift på gadebelysningen dræner kommunernes kasser for penge. Det synes jeg også man skal tænke på.

Jeg tror, hr. Erik Hansen (Vejle amt) tager fejl, når han siger, at hvis alle de forslag, jeg har stillet, var blevet vedtaget, var der praktisk taget ingen penge i kassen. Så slem har jeg slet ikke været, og det ved hr. Erik Hansen (Vejle amt) jo også godt. Hr. Erik Hansen (Vejle amt) vil gerne anvende nogle penge til lettelser på andre områder. Ja men så lad os tale om det. Jeg må erkende, at jeg ikke var så optimistisk, at jeg troede, at nu fik vi alt dette her gennemført i løbet af april og maj måned. Jeg tænkte, at

[Aksel Larsen.]

vi vel kunne forhandle om det og begynde at få taget hul på bylden. Så kunne det gå bedre til næste år — det har vi da lov til at håbe på.

Må jeg for øvrigt sige, at vi lige i spørgetiden har haft en debat om indbrud i købmandsbutikker, hvor der stjæles cigaretter. Det er formodentlig, fordi cigaretter takket være beskatningen er så dyre. Hvis man kunne modvirke smugleri og tyveri osv. ved at foretage en beskeden nedsættelse, tror jeg godt, man kunne tillade sig det. Jeg må i øvrigt også om disse ulyksalige cigaretter bemærke, at jeg er fuldkommen klar over, at cigaretforbruget er lige stort, enten cigaretterne koster lidt eller meget. Vi har hidtil mange gange forhøjet cigaretskatten; så er cigaretpriisen steget, men forbruget er steget støt. Der er somme tider kommet en pause på en måneds tid efter en forhøjelse af cigaretskatten, og den har kunnet forklares med, at folk havde hamstret, da de vidste, at nu kom der en forhøjelse. Men forbruget er steget støt, det har ingen som helst indflydelse haft, hvilken pris man har taget for cigaretterne, så man skal ikke være bange for, at en nedsættelse fører til et overhåndtagende cigaretrygeri.

Jeg tror, jeg kan lade det være nok med dette. Jeg må dog nødvendigvis bemærke til hr. Sigsgaard, at han sad i det lille udvalg, der under et hovedbestyrelsesmøde i januar 1967 i socialistisk folkeparti udarbejdede et forslag til en resolution om socialistisk folkepartis vilkår for eventuelt at gå med på moms. Denne resolution blev udformet af hr. Sigsgaard, han var fuldkommen indforstået med den, og han antydede ikke på nogen måde, at man kunne undvære moms på mad. Nu slutter han sig til den kommunistiske agitationskampagne om, at vi ikke skal have moms på mad. Jeg foreslår hr. Sigsgaard, at han her stiller et udformet forslag om, hvordan det skal praktiseres, navnlig da han mener, det er så uhyre let. Jeg erkender, at hvis formålet er at fritage landbruget for moms, altså for en vis beskatningsbyrde, er der måske en mening i det. Men hvordan købmanden skal bære sig ad med at lægge moms på halvdelen af varerne i sin butik og ikke opkræve moms af den anden halvdel af varerne, ved jeg ikke. Jeg ved, man forsøger sig med det i Frankrig,

men at det giver det vildeste virvar, og at ingen som helst kontrol er mulig. Hvis man vil have en moms, der er absolut ukontrollerbar, skal man gøre den slags. Men hvis man vil gøre noget mere effektivt, nedsætter man de mest degressive forbrugsskatter, man forsøger at få momsprocenten overhovedet sat ned, og man forsøger at kompensere for de dårlige sociale virkninger af forbrugsskatter, sådan som det blev gjort i 1967. Det andet er simpelt hen en agitation, hvorved man håber at kunne fiske nogle stemmer. Det skal man naturligvis have lov til, det er legalt, men det er ikke tiltalende.

Erik Hansen (Vejle amt): Det er en bemærkning til hr. Sigsgaard. Jeg synes ikke, man uden modsigelse bare kan sige, at moms skal fjernes fra madvarer. Det vil være ganske umuligt at drive forretning, hvis man har moms på den ene halvdel eller fjerdedel og ikke på resten. Så kan vi ikke have moms. Hvis man vendte tilbage til en omsætningsskat, der skal ligge i engrosleddet, kunne det måske lade sig gøre. Det er så billigt at sige, at bagerne og slagterne kan slippe for helt et momsregnskab. Ja men så må bageren jo kun sælge brød, ikke sælge chokolade og is og andre varer, der skal være moms på. Slagterforretninger etableres i dag i store supermarkeder, hvor der handles med alt muligt andet.

Jeg synes lige, jeg vil sige dette, for hr. Sigsgaard kommer ikke i udvalget. Vi vil gerne én gang for alle slå en pind igennem dette og sige, at det, der er nævnt her, kan ikke lade sig gøre. Der blev talt om snyderi, det hører vi jo også gang på gang. Men det fremgår af indberetningerne om moms, at det er minimalt, hvad der snydes nu, mens det vil blive formidabelt, hvad der vil være mulighed for at gøre, hvis man følger hr. Sigsgaard.

Sigsgaard: Nu tror jeg ikke, det er klogt at bruge alt for megen tid på diskussioner om, hvad der er sket for år tilbage i interne forhandlinger, hvor ingen kan kontrollere, hvem der har sagt og gjort hvad. Men jeg vil i hvert fald lige dementere det, hr. Aksel Larsen her sagde om, at jeg dengang ikke var tilhænger af undtagelser fra moms. Det har jeg altid været, og det argumenterede jeg for i forhandlingerne. Dengang som

[Sigsgaard.]

nu argumenterede hr. Aksel Larsen meget stærkt for, at momsens måtte være altomfattende, det gjorde i øvrigt også den daværende regering, og de få undtagelser, der blev — der blev nemlig få undtagelser — var det fantastisk svært at få igennem, både hos den daværende regering og hos hr. Aksel Larsen. Det er i og for sig ikke en ny linje. At det så i dag står ekstra tydeligt og klart, at momsens i meget, meget høj grad vender den tunge ende nedad og selvfølgelig gør det endnu mere end dengang, fordi den er blevet forhøjet fra 10 til 15 pct., er en anden sag, der gør, at man stærkere end dengang må forlange, at de mest degressive virkninger af momsens fjernes.

Skulle det så ende med — dette være sagt til hr. Erik Hansen (Vejle amt) — at man til sin tid vælger en anden form for indirekte beskatning og måske også en mindre indirekte beskatning, skal jeg ikke begræde det. Men momsens skulle vi partout have dengang bl. a., kan vi se i dag, vel med sigte på indtræden i fællesmarkedet, hvor et moms-system er det almindelige og skal indføres af alle medlemsstater.

Så hører vi igen det samme, at der ikke kan gennemføres undtagelser inden for momsadministrationen. Jeg skal bare gentage, at man allerede har flere undtagelser. Jeg skal gentage, at andre steder har man undtaget levnedsmidler fra momsens. Nu hører vi, at det volder store problemer. Det kan godt ske, vi har bare aldrig fået og aldrig kunnet få materiale på bordet, der belyser det spørgsmål. Jeg må indrømme, at for mig er det ikke helt tilstrækkeligt, at både hr. Erik Hansen (Vejle amt) og hr. Aksel Larsen står op her og med meget store bogstaver påstår, at det ikke kan lade sig gøre. Jeg erindrer, at de samme medlemmer, i hvert fald hr. Aksel Larsen, for år tilbage, dengang momsens blev indført, sagde, at bare vi fik momsens, kunne vi få kontrol med alt muligt snyderi; skattesnyderi osv. kunne begrænses til et minimum, og derfor var momsens så dejlig. I dag har vi set, at sådan forholder det sig ikke. Der snydes med momsens, og der snydes også med indkomstskatterne mere end nogen sinde før. Derfor må man tilgive mig, at jeg ikke kan lægge alt for megen vægt på udtalelser fra det ærede medlem om de strålende virknin-

ger af momsens og nødvendigheden af, at den skal være altomfattende.

Men jeg ser meget gerne, at man under det udvalgsarbejde, der skal finde sted, og hvor jeg ganske rigtigt ikke kan være med, fremskaffer materiale til en saglig belysning af de administrative muligheder for at gennemføre undtagelser fra momsens. Hvis man fremskaffer et sådant materiale, kan vi vende tilbage til diskussionen. Men det kan ikke være rimeligt, at den skal bygge på enkelte medlemmers udmærkede opfattelser, hvad enten medlemmerne så er hr. Aksel Larsen, hr. Erik Hansen (Vejle amt) eller mig. Lad os få noget materiale frem; man kunne benytte anledningen til at skaffe det frem under udvalgsarbejdet.

Egon Jensen: Nu kunne det være fristende at lade være med at blande sig i diskussionen. Men jeg vil gerne sige til hr. Sigsgaard, at jeg også melder mig som en af dem, der er tilhænger af, at vi har moms på maden. Jeg har den opfattelse, at hr. Sigsgaard er meget interesseret i, at vi får en effektiv ligning og kontrol med, at indkomsterne opgives rigtigt, men hvis hr. Sigsgaard fortsætter agitationen for at holde en del uden for momsregningen, er det i hvert fald det modsatte, han arbejder for.

Grunden til, at jeg tog ordet, var, at hr. Sigsgaard sagde, at den daværende regering også argumenterede for moms på mad. Nu sagde hr. Sigsgaard, at man ikke skulle grave i, hvad der var sket, men jeg vil dog minde hr. Sigsgaard om, at da vi i 1967 gennemførte momsens, blev der samtidig gennemført en ordning med tilskud til visse fødevarergrupper, således at man dengang eliminerede momsens virkninger på nogle af fødevarerområderne. Jeg synes, at når man diskuterer dette, bør man i hvert fald have det i erindring, når man taler om den daværende regerings handle måde. Samtidig gør jeg opmærksom på, at da vi i sin tid gennemførte momsens, sørgede vi også for at give kompensation via de direkte skatter, hvad den nuværende regering ikke på noget tidspunkt har gjort.

(Kort bemærkning).

Erik Hansen (Vejle amt): Ja, moms på madvarerne må vi bibeholde, og så må vi

[Erik Hansen (Vejle amt).]

give social kompensation. Nu står hr. Sigsgaard her og siger, at der er flere undtagelser, der godt kan administreres. Der er aviser, frimærker og husleje. Det er det eneste, der er undtaget fra moms.

Ordføreren for forslagsstillerne (Aksel Larsen): Jeg beklager, at man har tvunget mig til at drage dette frem. Hr. Sigsgaard siger, at vi ikke kan bevise, hvem der sagde hvad i 1967. Men det kan bevises, at hr. Sigsgaard var medlem af det udvalg. Den resolution, der blev vedtaget om SF's betingelser for at gå med til moms, blev offentliggjort, og den er tilgængelig den dag i dag. Den fremkom som en enstemmig indstilling fra udvalget, også med hr. Sigsgaards underskrift. Så skal han ikke her komme og sige, at han var modstander af dens indhold, og at han ville, at den skulle have haft et helt andet indhold.

Ellers skal jeg ikke give mig til at diskutere, hvad hr. Sigsgaard har sagt, heller ikke selv om han synes, vi taler med store bogstaver. Måske synes andre, at han forsøger det. Men han kan ikke vende det om og sige: nu må udvalget komme med materiale, som beviser, hvordan man kan fritage mad for moms. Det er hr. Sigsgaard, der står op her og siger: jeg, Sigsgaard, ved, at det er administrativt let at ophæve momsen på mad. Må vi bede hr. Sigsgaard komme med et forslag om, hvordan det skal gøres?

(Kort bemærkning).

Sigsgaard: Hr. Aksel Larsen henviser til en erklæring, som var enstemmig; siger han. Hr. Aksel Larsen ved udmærket godt, at praktisk taget alle de erklæringer, der i den periode kom fra SF, uanset om de var enstemmige, i høj grad byggede på hårde forhandlinger og indgåelse af kompromiser.

Forud for affattelsen af den erklæring var der i det daværende SF et meget, meget stort mindretal, der forlangte undtagelser

fra momsen, men dette mindretal havde meget vanskeligt ved at trænge igennem over for et flertal, som altså bl. a. hr. Aksel Larsen tilhørte — for ikke at sige, at det var helt umuligt. Det er forhistorien. Dette mindretal er altid gået ind for undtagelser fra momslovgivningen og gør det altså endnu stærkere i dag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til det udvalg, som tinget har nedsat angående forslag til lov om afgift af vin og frugtvin m. m. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om brandsikring af bygningskonstruktioner.

(Lovforslaget (nr. 121) findes i tillæg A. sp. 2565, fremsættelsen i tidenden sp. 3491).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ove Hansen: Det er kun få bemærkninger, jeg har at gøre til dette lovforslag. Jeg finder, det er et godt og rimeligt lovforslag. Det går ud på, at brandsikring af bygningskonstruktioner for fremtiden skal ske i overensstemmelse med det bygningsreglement, man har i kommunerne, så den særlige lov fra 1950 om civilforsvarsforanstaltninger kan udgå, hvad angår beboelsesejendomme. Jeg forstår af lovforslaget, at indenrigsministeren beder om bemyndigelse til for ikke-beboelsesejendomme, indtil bygningsreglementet har de nødvendige bestemmelser, at stille krav om de foranstaltninger, der skal gennemføres. Mit parti har ikke noget imod at give sådan en bemyndigelse.